

COSES QUE FUNCIONEN BE

Germà Bel

(Publicat a *La Vanguardia*, 31 de Desembre de 2013)

Acaba un any que no ha estat bo en l'economia, però hi ha esperances que 2014 sigui millor. No podem parlar encara de sortida de la crisi, sobre tot pel que fa a creació d'ocupació i millora del benestar i la cohesió. Però, podria ser que anem deixant endarrere la sensació d'haver tocat fons, encara que les coses ni s'han fet ni es fan be en matèria de reformes econòmiques. Un dels àmbits en que això es manifesta amb més claredat és en la política de ciència i de suport a la recerca. No haurien de passar per alt l'entrevista feta en aquest diari el dilluns 23 de desembre a Helga Nowotny, presidenta del Consell Europeu d'Investigació. I si ja la van llegir, farien be recuperant-la. Tot i que són varis els països europeus que porten temps ajustant els seus pressupostos i retallant en molts àmbits, la Dra. Nowotni destaca com "només Espanya i Grècia retallen en ciència". És només una mostra dels errors en prioritats pressupostàries del govern espanyol.

Amb tot, i malgrat les dificultats, l'any que ens deixa ha tingut notícies positives pel que fa al sistema de recerca a Catalunya. Especialment, en relació a la posició relativa i als èxits en el marc europeu de recerca, cada cop més competitiu i exigent. La UE té diferents programes de suport a la recerca, i posats a destacar-ne algun s'enduen la palma les Advanced Grants del European Research Council (Ajuts avançats del Consell Europeu de Recerca), que financen amb fins a 3,5 milions € les línies de recerca d'investigadors excel·lents a escala no només europea, sinó mundial. Doncs be, a 2013 sis d'aquestes beques han estat concedides a investigadors de diverses universitats i institucions catalanes, més d'un 2% del total. Els resultats de la convocatòria de 2013 continua una sèrie d'èxits des que van començar aquestes beques: entre 2008 i 2013 investigadors situats a Catalunya n'han aconseguit 43, el que representa un 2,6% del total de les atorgades a la UE, percentatge molt superior al del pes demogràfic i econòmic de Catalunya. Així mateix, aquestes 43 beques superen les 40 concedides en el mateix període, entre 2008 i 2013, a investigadors a altres institucions d'Espanya.

Helga Nowotni explica perquè Catalunya obté un grau alt d'èxit en aquests programes de suport a la recerca: "perquè disposa de bones institucions científiques i bones universitats", i també perquè s'han aplicat programes per atreure científics internacionals d'alt nivell. En les dues darreres dècades han canviat moltes coses en el sistema universitari i de recerca català, amb grans avenços en àmbits com el foment de la producció científica de qualitat, i la reducció de l'endogàmia en les noves contractacions, a causa de la qual els motius de fidelitat personal postergaven als mèrits en la selecció de personal. Cert, la crisi també ha causat perjudicis i problemes, i queden encara moltes coses per millorar. Tanmateix, algunes coses importants s'han fet be, i de tan en quant cal tenir-ho present.